

Wajane na Wengine Wanaohitaji

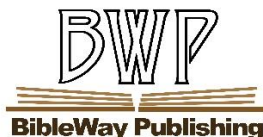
Randolph Dunn

Uchapishaji wa BibleWay

Uchapishaji wa BibleWay ni huduma ya Biblia isiyo ya faida iliyoanzishwa na Randolph Dunn, iliyojitolea kufanya masomo ya Biblia kupatikana kwa mtu yeyote anayependa kujifunza zaidi kuhusu Mungu na mapenzi Yake, na kutangaza ujumbe wa Kristo wa msamaha na ukombozi. Hii inawezeshwa kupitia tovuti yake, biblewaypublishing.com, pamoja na gazeti Life Abundant na kitabu mgeuzo cha masomo ya Biblia kinachotolewa na Taasisi ya Kimataifa ya Ujuzi wa Biblia (IBKI).

Mtaala wa IBKI unajumuisha kozi tano, jumla ya takriban vitabu hamsini. Kozi hizi zinapatikana kwa kila mtu, na chaguo la kupata vyeti vya kozi na diploma ya IBKI baada ya kukamilika wakati wa kusoma chini ya mwalimu. Matoleo ya IBKI yanapatikana kwa Kiingereza thebiblewayonline.com, kwa Kihispania kwenye elcaminobiblico.com, na katika lugha kadhaa za Asia kwenye thebibleway.net.

BibleWay Publishing inatoa ruhusa kwa watu binafsi kushiriki, kupakua, na kutoa tena masomo yake kwa ukamilifu kwa madhumuni yasiyo ya kibiashara, lakini inakataza mabadiliko yoyote ya maudhui au kutoza ada wakati wa kushiriki. Ni muhimu kutambua kwamba Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia haijaidhinishwa, na hakuna masomo kwa kozi zake.

Randolph Dunn, Mchapishaji

Wajane na Wengine Wenye Mahitaji

Matibabu Isiyofaa ya Wajane

Mathayo 23:14 "Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki, kwa kuwa mnakula nyumba za wajane, na kwa unafiki mnasali sala ndefu;

Mk 12:38-40 "Jihadharini na waandishi, ambao hupenda kuzungukazunguka wakiwa wamevaa mavazi marefu na kusalimiwa sokoni na kuwa na viti vya mbele katika masinagogi na mahali pa heshima katika karamu, ambao hula nyumba za wajane na kwa kujifanya watapata hukumu kubwa zaidi. Pia Luka 20:46-7

Matendo 6:1 "Siku zile, idadi ya wanafunzi ilipokuwa ikiongezeka zaidi na zaidi, Wayahudi wa Kigiriki walilalamika juu ya Wayahudi wa Kiebrania kwamba wajane wao walisahauliwa katika ugawaji wa chakula cha kila siku" (ISV). [Ilionekana kuwa Wakristo Waebrania hawakuwastahi wajane wa Kigiriki.]

Wajibu wa Familia yao

1Timotheo 5:3-8 "Waheshimu wajane walio wajane kweli kweli. Lakini mjane akiwa na watoto au wajukuu, hao kwanza na wajifunze kumcha Mungu [kuweka imani yao katika matendo (IEB)] kwa watu wa nyumbani mwake [kwa kutunza familia zao wenyewe (IEB)] na kuwarudishia wazazi wao wengine, kwa maana hilo lapendeza machoni pa Mungu.

Yeye ambaye ni mjane kwelikweli, aliyeachwa peke yake, amemtumaini Mungu na hudumu katika dua na sala usiku na mchana, lakini yeye ambaye anajiruhusu amekufa angali hai. Agiza mambo haya pia, ili wasiwe na lawama. Lakini mtu ye yote asiyewaandalia jamaa zake [nyumba yake mwenyewe (KJV)], na hasa watu wa nyumbani mwake, ameikana imani, tena ni mbaya kuliko mtu asiyeamini [kafiri (KJV)]" (ESV).

- Wapeni heshima wajane lakini waruhusu watoto na wajukuu wakue kwa kuwa watumishi
- Maneno muhimu ni "heshima" na ni "uhitaji kweli."

1 Timotheo 5:16 "Mwanamke muumini akiwa na jamaa zao walio wajane, na awatunze. Kanisa lisilemewe, lipate kuwatunza walio wajane kweli kweli" (ESV).

- 'Ikiwa mwanamke yeyote anayeamini' anaonekana kuwatenga wanaume waumini ambao wana jamaa wajane. Hata hivyo, Wakristo wote, mwanamume au mwanamke, (Yakobo 1:27) wanatarajiwa kuwatunza. Labda mwanamume anapaswa kutoa rasilimali, ili asililemee kanisa. Wajane walioandikishwa wangepanya kazi ya kutunza, na hivyo kuepuka utovu wowote wa jamaa wa kiume "kutunza" wajane katika familia yake au familia kubwa.

Wajibu wa Kanisa

"Hivi ndivyo tulivyolifahamu upendo: Kristo alitoa uhai wake kwa ajili yetu. Na sisi pia imetupasa kutoa maisha yetu kwa ajili ya ndugu zetu" (1 Yohana 3:16).

Yakobo 1:27 "Dini iliyo safi, isiyo na taka mbele za Mungu, Baba, ni hii, kutembelea [kutunza (ISV); kutazama au baada, kukagua, kuchunguza kwa macho Kihebrania, kutazama ili kusaidia au kufaidika, (Thayer's Lexicon)] yatima na wajane katika dhiki zao, na kujiepusha na ulimwengu" (ESV).

- Yakobo alihutubia Wakristo - makabila kumi na mawili yaliyotawanyika.
- Kitenzi 'kutembelea' kama ilivyotafsiriwa katika matoleo mengi ya Biblia humaanisha "kuja kwa (mtu) ili kumfariji au kufaidika." Nomino 'ziara' inamaanisha "wito wa kirafiki au rasmi kwa mtu" (Etymology Online).
- Kizuizi pekee kilichowekwa kwa kanisa, kibinafsi au kama mwili, kilikuwa kwamba wajane lazima wawe katika dhiki (dhiki, dhiki, dhuluma, dhiki -Thayer Lexicon). 'Wajane katika dhiki zao' wanaweza kuwa wanawake walioolewa; mara moja tu, zaidi ya mara moja, Mkristo, asiye Mkristo au aliyeachika na kuoa tena.

1Timotheo 5:5 "Yeye aliye mjane kweli kweli [mjane kweli kweli, na ukiwa (KJV); asiye na mali, fukara (Online Etymology Dictionary)], ameachwa peke yake, ameweka tumaini lake kwa Mungu na hudumu katika dua na maombi usiku na mchana, lakini yeye ajisifuye amekufa angali hai" (ESV).

☐ Mjane kweli

- a. Hakuna familia ya aina yoyote
- b. Familia isiyo ya Kikristo haitatoa huduma yake - labda kwa sababu yeye ni Mkristo
- c. Mjane mwenye uwezo ambaye hajaribu kutosheleza mahitaji yake haonekani kuwa fukara.
- d. Familia za Kikristo za mjane ambaye anaweza lakini hazimtimizii mahitaji yake ni mbaya zaidi kuliko makafiri (wasioamini).

1 Timotheo 5:9-10 "Mjane aandikishwe [kuchukuliwa katika hesabu (KJV), aandikishwe (IEB)] ambaye umri wake si chini ya miaka sitini, amekuwa mke wa mume mmoja [NIV, NLT, IEB)], mwenye sifa ya kutenda mema; ikiwa amelea watoto, amewakaribisha wageni; amewakaribisha wageni; mwenye kuteswa, na amejitoa katika kila tendo jema" (ESV).

☐ Kanisa huandikisha mjane kufanya kazi kwa ajili ya familia ya Kikristo na kumpa mahitaji yake.

- a. Kazi zinazopaswa kufanywa hazijabainishwa
- b. Maeneo ya kufanya kazi yanatambuliwa
- c. Mahitaji yanaweza kutimizwa kwa kutoa chakula au pesa kununua mahitaji

☐ Wajane waandikishwe, wachukuliwe katika idadi, waandikishwe

- a. Kwa aina fulani ya kazi; kwa mfano, wanaume walioandikishwa katika jeshi
- b. Kazi yao kwa ajili ya kanisa haikufanywa katika baadhi ya "jengo la kanisa" kwani hapakuwapo
- c. Kanisa lilikuwa bado linapaswa kuwatunza wajane maskini ambao hawakuandikishwa - tazama Yakobo 1:27 hapo juu

❑ Umri usiopungua miaka sitini

- a. Wakati wa Karne ya Kwanza wanawake waliofikia umri wa miaka 60, kwa wastani, wangekufa kati ya siku zao za kuzaliwa za 60 na 70 [revealedrome.com/2012/06/ancient-rome-daily-life-women-age.html#sthash.UTtBsy9R.dpuf].
- b. Tamaa ya mahusiano ya ngono kwa ujumla ilipungua katika miaka michache iliyopita ya maisha yao.
- c. Wajane maskini walio na umri wa chini ya miaka 60 bado walipaswa kutunzwa na kanisa lakini hawakuandikishwa kwani walitarajiwa kuolewa na kutotimiza kazi ambayo walikuwa wameandikishwa.

❑ Mke wa mume mmoja

- a. Kuolewa mara moja tu
- b. Aliaa tena kufuatia talaka iliyokatisha ndoa iliyosababishwa na uasherati (uasherati) na mumewe
- c. Kuoa tena kufuatia talaka iliyokatisha ndoa kwa uzinzi; yaani, kuvunja agano la ndoa isipokuwa kwa uasherati.
- d. Kuoa tena ikiwa ndoa ilikatishwa na kifo cha mume
- e. Kuolewa na mwanamume mmoja tu kwa wakati mmoja- sio mitala

❑ Sifa ya matendo mema

- a. Jumuiya inamfahamu na kumheshimu kwa sababu yeye huwasaidia wengine kwa kazi zake nzuri
- b. Wajane kutohusika katika kutumikia na kufanya kazi nzuri wakiwa wameolewa haingetarajiwa kufanya hivyo baada ya kuwa wajane.

❑ Kulea watoto

- a. Uzoefu wa uzazi wa kike
- b. Vigezo hivi vinaweza kutimizwa na kulea watoto yatima hata kama hakuna mtoto wa kibaolojia
- c. Kulea watoto mara kwa mara hakubebi jukumu la kulea watoto

❑ Kuonyeshwa ukarimu

- a. Ili kupokea vyema, sikiliza, kumbatia, jitengenezee mwenyewe, kubali, usikatae, kujichukulia mwenyewe, kuhimili, kubeba na kuvumilia (Thayer Lexicon).
- b. Inaonekana kuhusiana na watu ambao si marafiki au jamaa

❑ Kuosha miguu ya watakatifu

- a. Wakristo wanaosafiri walikaribishwa wakiwafanya wastarehe
- b. Kuchukua nafasi ya mtumishi

❑ Kuwajali wenye shida

- a. Kuteseka kwa ukandamizaji (Bible Hub)

- b. Inawezekana mtumwa aliyepigwa, mzazi wa mtoto mwasi wa rafiki au jamaa, mke aliyeachwa au anayeteswa kwa sababu ya imani, yatima au mtoto asiyetakikana aliyeachwa ajitetee.

☐ Alijitolea kwa kila kazi njema.

- a. Matendo ya mjane kabla ya kuwa mjane yanaonyesha wazi kwamba alikuwa mtumishi wa Mungu
- b. Mtu ategemee shughuli za mtumishi wake zingeendelea na kwamba hatakuwa mtu wa kujishughulisha, mvivu au mchongezi baada ya yeye kuchukuliwa katika idadi yao.

1Timotheo 5:11-15 "Usiwaandikishe wajane vijana; maana tamaa zao zinapowavuta mbali na Kristo, hutamani kuolewa na hivyo kupata hukumu kwa ajili ya kuiacha imani yao ya kwanza [kushinda kujitolea kwao kwa Kristo (IEB); waache kazi waliyoandikishwa kufanya]. Zaidi ya hayo, hujifunza kuwa wavivu, wakienda na si wavivu tu, na si wavivu na wasio na shughuli za nyumbani tu na wapumbavu, na si wavivu tu, na wahuni na wapumbavu; kwa hiyo ningetaka wajane walio vijana waolewe, wazae watoto, wasimamie nyumba zao, wasimpe adui nafasi ya kusingiziwa, kwa maana mwanamke aliye mwamini amekwisha potea na kumfuata Shetani, basi, kanisa lisilemewe, ili liwatunze walio wajane kweli.

1Wakorintho 7:8-9 "Kwa wale wasioolewa [wote ambao walikuwa wameoa na sasa hawajaoa (IEB)] na wajane nasema kwamba ni vyema wakae kama mimi nilivyo. Lakini ikiwa hawawezi kujizuia, wanapaswa kuolewa. Kwa maana ni afadhali kuoa kuliko kuwaka tamaa" (ESV).

- a. Tamaa za mahusiano ya kijamii na kingono huwazuia wajane kutekeleza kazi waliyokubali walipoandikishwa.
- b. Wakati mwingi hutoa fursa ya kukuza uvivu na kuwa wavivu, ambayo mara nyingi husababisha kusengenywa na kuzingatia biashara ya kila mtu, mtu mwenye shughuli nyingi.
- c. Kwa sababu ya tamaa kali za ngono wajane vijana wanapaswa kuolewa.

1 Yohana 3:17-18 "Yeyote aliye na mali ya kidunia na kumwona ndugu yake akihitaji lakini akamzuilia huruma yake kutoka kwake, upendo wa Mungu unawezaje kuwa ndani yake? Watoto wadogo, tunapaswa kuacha kuonyesha upendo kwa maneno na tabia tu; lazima tupende pia kwa vitendo na kweli" (ISV).

- a. Yohana anahutubia familia ya Kikristo wanaume na wanawake pia.
- b. Ndugu katika bila vizuizi vyovyote anayehitaji mahitaji ya maisha anapaswa kusaidiwa. Ndugu mara nyingi ni neno linalojumuisha kuwa mwanaume au mwanamke.

Chini ya Agano la Kale la sheria, Msamaria Luka 10 katika mfano unaojulikana kama Msamaria Mwema alijua ni nani asiyeweza kujipatia mahitaji yake mwenyewe na alihitaji mtu wa kumsaidia. Katika Agano Jipya la Neema upendo zaidi kwa maskini, hasa wajane, unatarajiwa.

Hitimisho

Ni jukumu la familia ya mjane, watoto, wajukuu au ndugu wa karibu kumwona kama hawezi kujihudumia wenyewe. Wale wasio na familia au wale ambao familia yao haiwezi au inakataa kutoa mahitaji yao wanapaswa kutunzwa na Wakristo binafsi na shirika la kanisa. Mahitaji ya wajane Wakristo walio maskini yanapaswa kutimizwa mbele ya wajane wengine.

Wakristo wanapaswa kuwa na huruma kwa wale wanaojulikana kuwa hawana mahitaji ya lazima ya maisha: kwa mfano, Wakristo wasio Wayahudi walituma kitulizo kwa Wakristo Waebrania huko Yerusalemu.

Wajane maskini ambao kwa matendo yao, kabla ya ujane, walikuwa na sifa ya kutenda mema, na kuishi kumpendeza Mungu, wanaweza kuajiriwa na kanisa. Biblia iko kimya kuhusu kusudi la kujiandikisha. Lakini maoni yangu ni kwamba walifanya kazi zinazohitajika na Mwili. Ingeweza kuwasaidia wale wanaoteseka lakini si maskini, kuwafundisha wanawake wasio Wakristo Injili, kuwafundisha wanawake vijana jinsi ya kuwatendea waume zao na watoto wao kwa upendo na heshima na kuwatia moyo kufanya matendo mema.